

REVERBERAȚIE AMPLĂ, „BĂTAIE” ACTUALĂ

INVENȚIA SECOLULUI de Tudor Popescu ● Teatrul Dramatic „Maria Filotti” din Brăila ● Data premierei: 11 martie 1990 ● Regia: Mihai Lungeanu ● Scenografia: Gheorghe Mosorescu ● Distribuția: George Țoropoc (Iacob); Vasile Nedelcu (Nanu); Adrian Năstase (Ticu); Bujor Macrin (Stancu); Liliana Ghiță (Suciu); Mioara Tîrzioru (Mirela); Ildy Năstase (Lola); Mircea Valentin (Țițină); Sorin Dinculescu (Firescu).

Inspirat și nepuizabil, Tudor Popescu pare a se întrece într-o cursă cu sine. Mereu lucid, mereu echilibrat, cu un ris bonom și puternic de dincolo de replici, el pare a scrie fără efort, fără metodă. Dar tocmai ușurința cu care nu lasă să se întrevadă osteneala și procedeele e o metodă, dacă se poate spune așa, proprie stilului său de creație, fecundă și liberă căci, cum spune Cehov, „scrisul se revarsă liber din sufletul lui”. O confirmă, de altfel, și ultima sa comedie, **Invenția secolului** (publicată în almanahul **Thalia** al revistei **România literară**).

Moralistul devine aici mai acid, mai

virulent și demontează fără cruțare fațada intransigentă a unui mecanism social perimat, care se bazează pe sistemul relațiilor demagogice și false. Creativitatea, susținută pompos de un angrenaj incompetent, devine, în context, propria ei negație, manifestare rizibilă a lipsei de obiect și fundament real prin care să se poată exercita. Invenția unor cercetători — sîrguincioși și cinstiți, altfel — este, din motive obiective, un iremediabil eșec. Comedia începe din momentul în care chiar cei doi par a-i descoperi, totuși, o utilitate ipotetică produsului și, odată lansată ideea, calea aberației se deschide larg și fabulos, antrenînd o sumă de factori ierarhici și controversate rizibile privind particularitățile lui olfactive și gustative. Autorul dezlănțuie o cavalcadă ironică asupra personajelor, prinse în acest joc al mistificării din care nu se mai pot sustrage. Un joc care scoate la iveală metehne adinc înrădăcinate, produce servile transferuri de opinie, crize de competență etc. Culminație și deznoadămint inevitabil — falimentul unei structuri anacronice, clădite pe minciună, care se neagă pe sine. În configurația genului, comedia e de reverberație amplă. În context teatral, o piesă cu generalizări multiple.

Tînărul regizor Mihai Lungeanu a sim-

țit „bătaia” actuală a acestor generalizări și a montat-o, în premieră pe țară, la teatrul din Brăila, într-o notă de inspirație și comprehensiune, punînd în valoare, în termeni expresivi, sinuozițările derizorii ale unui veritabil „lanț al slăbiciunilor”. Într-un decor prea declarat tehnicist (un laborator cu aparatură ultramodernă) evoluează personaje care propun și izbutesc, într-o gradație abilă și studiată, formule diferite ale comicului, de la timida tentativă a celor doi cercetători (Vasile Nedelcu — Nanu și Adrian Năstase — Ticu), la nervoasa manifestare a șefului ierarhic (George Țoropoc — Iacob) și controversata expunere de opinii a trio-ului feminin, constituit într-o comisie de omologare ad-hoc (Liliana Ghiță — Suciu, Mioara Tîrzioru — Mirela, Ildy Năstase — Lola). Cele mai izbutite efecte, în această gradație, le obține suita ierarhică alcătuită din directorul Stancu (Bujor Macrin, excepțional în labilitatea demagogică a stărilor compuse), directorul centralei, Țițină (Mircea Valentin, savuroasă mască de decrepit, cu aere de bonomă autoritate), inspectorul Fiorescu (Sorin Dinculescu, impenetrabil și de temut, ca o taină, sub părul răvășit pe ochi).

C. Paraschivescu

GRADUL II DE PROSPETAȚIE

*Dan Profiroiu, Adrian Ciobanu,
Oana Ioachim și Ruxandra Enescu*

CADRILUL (Buna seara, domnule Wilde) de Eugen Mirea după Oscar Wilde ● Studioul de teatru al I.A.T.C., clasa prof. univ. Ion Cojar, prof. asociat Leopoldina Balanuță ● Data premierei: 8 martie 1990 ● Muzica: H. Mălineanu ● Scenografia: Diana Cîrșă ● Coregrafia: Roxana Colea și Roxana Ciucă ● Distribuția: Dan Profiroiu (John Worthing), Ștefan St. Banica (Algernon Moncrieff), Adrian Ciobanu (Dr. Chasuble), Ruxandra Enescu (Lady Bracknell), Lămia B. Ilian (Gwendolen Fairfax), Oana Ioachim (Cecily Cardew), Erika Băieșu (Miss Prism), Ștefan Velnicu (Oscar Wilde), Adrian Vileu (Lane, valetul lui Algernon; Merriman, valetul lui John).

Trebuie să recunoaștem de la început: la premiera cu musicalul **Cadrilul** (oare de ce nu se mai cheamă **Bună seara, domnule Wilde?**) ne-am dus cu sacul mare. Dar — trebuie, din nou, să recunoaștem — ne-am întors cu el nu prea împovărat.

Cu sacul mare, pentru că piesa lui Oscar Wilde în versiunea semnată de Eugen Mirea și H. Mălineanu, cunoscută din montări anterioare, promitea un binevenit (acum, mai mult ca oricînd) intermezzo de umor în cascadă, ironie acidulată, dans, muzică ș.a.m.d. Și cine putea fi mai potrivit decît trupa studenților pentru a ne smulge ziarele din mîină și a ne dezlipi ochii de televizor, obligîndu-ne să fredo-

